

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupički in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslanci, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem gledje inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pričilno. — Telefon št. 304.

Dr. Janko Vrančič:

Protizakonito ustavljenje vojaških podpor.

I.

V 136. številki »Slov. Naroda« z dne 18. t. m. je bila objavljena notica, ki obsoja neumestno ustavitev podporo svojemu vojakom ki so še v vjetništvu, in kliče poslanke na pomoč, ker upam, da bo v tej zadevi res kak poslanec posredoval, in je za uspeh posredovanja velike važnosti, da ne bo prosil milosti in usmiljenja za »vrezeč«, ki jim je bila podpora tako nenadoma ustavljena, temveč zahteval na podlagi še vedno veljavnih zakonov za nje le njihove pravice, ki jim je še vedno vključ odrejeni ustaviti zajamčena po zakonu, tako da jim je država dotične zneske na dolgu, smatrati v interesu zdruge uprave za svojo dolžnost, da osvetlim zadevo s pravniškega stališča.

Ker je bila dne 5. maja t. l. demobilizacija uradno končana, se je čez dober mesec g. generalnemu direktorju državnega računovodstva finančnega ministarstva v Beogradu mudilo brojati delegati tega ministarstva v Ljubljano, da se mora iz tega vzroka izplačevanje podpor svojcem mobiliziranih in vjetnih vojakov takoj ustaviti. Naj bi bil gospod preje vsaj zakon prečital ali pa se dal poučiti po kom drugem!

Kakor čudno se bo to zdelo marsikom na prvi pogled, je vendar dejstvo, da zavrnena demobilizacija sama na sebi po zakonu ni še nikak vzrok za splošno ustavljenje vojaških podpor.

Prvotni zakon z dne 26. decembra 1912 št. 237 drž. zak., in izvršilni ukaz z dne 28. decembra 1912 št. 238 drž. z., določata namreč v § 1. da imajo pravico do podpore potrebnih svojci državljanov, vpoklicanih v vojaško službo vsled mobilizacije (dopolnitve vojaških oddelkov na vojno stanje) ali vsled vpoklica črne vojske. Pripomnjeno je, da velja isto kot v slučaju mobilizacije, tudi v miru, če se vpokliče rezerviste ali nadomestne rezerviste izjemoma v aktivno vojaško službovanje.

Po prvotnem zakonu so bili izvzeti od pravice do vojaške podpore le svojci tistih vojakov, ki so bili dolžni še prezentno (navadno 3 leta) služiti, seveda za to, ker bi bil moral tak vojak itak tudi v miru svoja (3) leta odslužiti. Ne bi bil imel po njem kdo pravico do podpore, in pa svojci tistih vojakov, ki so šli prostovoljno v vojaško službo in so morali seveda vedeti, ali jim je to dopuščalo gmotno stanje njihovi svojcev.

Ker je bilo pa vedno premalo vojakov in je bilo treba klicati v prezentno službo mladiči že mnogo preje, predno bi bili prišli v miru na vrsto, tako da so svojci vsled tega često prišli v bedo, ker je bilo treba nadalje privabiti čim največ prostovoljev in iz raznih drugih vzrokov, sta bila prvotni zakon in izvršilni ukaz novelirana z zakonom z dne 27. julija 1917, št. 313 drž. zak., in z izvršilnim ukazom z dne 20. avgusta 1917 št. 837 drž. zak., ki določata, da imajo pravico do podpore potrebnih svojci vojske državljanov, vpoklicane v vojaško službo na podlagi brambne dolžnosti, torej tudi, če je moral nastopiti šele svojo (navadno 3letno) prezenino službo, ali vstopivšega prostovoljca v armado.

Kakor določa § 11. te novele, velja novela od 1. avgusta 1917 za dobo sedanje vojne do končane demobilizacije, ki jo ima razglasiti domobransko ministrstvo, in izgubila, za isto dobo, prvotni zakon z dne 26. decembra 1912 št. 237 drž. zak., svojo veljavo.

Po končani demobilizaciji bi bil stopil torej prvotni zakon avtomatično zoper v veljavo, če bi bilo sedanje vojno ministrstvo dan končane demobilizacije razglasilo, kar se pa dosedaj še ni zgodilo, vsaj v našem Uradnem Listu ne.

Prvotni zakon in novela določata v § 6, oziroma 4, da imajo svoje itak samo svojcem tistih vpoklicancev, od katerih je bilo preživljvanje svojcev v resnici odvisno, tako da je prišlo v resno nevarnost, ko je moral vpoklicanev k vojakom. Da dobe podporo res je najpotrebeniš, za to skrbe pa že naše hude podporne komisije. Kako bodo torej ži-

, Slovenski Narod velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan .	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—	1	20—

"Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročina doplačati."

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno . . . po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uradništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje.

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema in podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 1 krona.

Poština plačana v gotovini.

vele te najbednejše družine, če je njih

vzdrževalce pri vojakih ali v vojnem vjetništvu, podpora pa kar čez noč ustavljava. Ali naj kar poginejo, ali naj jih preživlja morda občina, dočim so njihovi vzdrževalci v službi države, ali

naj krađeo, se vlačijo, tihotapijo, ali verižijo? Saj primorani bodo skoro v to, država bo plačevala pa za poboljšavljnice, kaznilice itd. mesto da bi zlo preprečila še o pravem času.

Vprašanje Radgone in Apaške kotline.

LDU. Beograd, 20. julija. Dunajski

korespondenčni urad objavlja: Deželna vlada je prejela v nedeljo vest, da so se v bližini apaške kotline pojavile srbske čete ter da stoje ob demarkacijski črti v pripravljalnem stanju. Šef entente misije za nadzorstvo izpravnite Radgone, polkovnik Gosset, je protestiral na prošnjo dež. vlade pri vladu in Ljubljanski proti morebitni zasedbi apaške kotline. Ne glede na to so srbske čete, okoli 1000 mož z eno strojnico in 4 topovi, prodile naprej in zasedle Apače, kakor tudi grad Freudenau, kjer je nastanjen ententna misija. Deželna vlada se je obrnila z ostrom protetom na ljubljansko vlado ter potom avstrijskega državnega urada za zunanje stvari na kompetentna ententna mesta in je odpolnila svojega uradnika v obmejni ozemlji. Po tem, ko je ratificirana saintgermanska mirovna pogodba, imajo Jugosloveni dolžnost, izprazniti Radgone, Spilje in druga Avstriji prisojena ozemlja. Apaška kotlina pripada vsekakor po besedilu mirovne pogodbe Jugoslaviji, vendar pa mora že postopoma obmejna komisija izvršiti mejne popravke, pri katerih se mora vpraševati gospodarska skupnost raznih ozemelj z Avstrijo. Avstrijski urad za zunanje stvari je označil v svojem komunikatu za odkrito, primitivnemu pravemu četu nasprotujočo krštev pogodbene zvestobe, aka Jugosloveni ne izpraznijo po mirovni pogodbi Avstriji priznanih ozemelj in ako zasedejo apaško kotlino. Avstrijska državna vlada je radi tega proti postopanju srbsko - hrvaško - slovenske vlade brzjavim potom pri poslanski konferenci v Parizu najostreje protestirala in pri tem opozorila na to, da mora z ozirom na ogroženje obmejnega prebivalstva, ki ga je že došel komaj zadržava, odkloniti vsako odgovornost za protipravno postopanje Jugoslovenov.

LDU. Ljubljana, 20. julija. Z ozirom na komunikate, katerega je glasom objave dunajskoga korespondenčnega urada izdal avstrijski državni urad za zunanje zadeve glede na zasedbo apaške kotline po jugoslovenskih četah, v katerem protestira proti temu, da ni naša država še izpraznila onih obmejnih krajev, ki imajo po senžermenski pogodbi pripasti Avstriji, na drugi strani pa, da je naša vlada zasedla apaško kotlino, ugotovljava deželna vlada za Slovenijo nastopno:

13. februarja 1919 se je sklenila med ljubljansko in grško deželno vladu v Mariboru pogodba glede začasne ureditve meje med našo državo in Avstrijo na Stajerskem. Ta provizorična ureditev naj bi veljala, dokler ne bi bila po mirovni konferenci definitivno urejena državna meja. Glasom te pogodbe je ostala Radgone z okolico v naših rokah, istotako Spilje in gotovo ozemlje med Spiljami in koroško mejo, dočim je Apaška kotlina ostala v avstrijski upravi. Te pogodbe se je naša država skrbno in zvesto držala. Po senžermenski mirovni pogodbi se ima ta provizorična meja korigitati na nekaterih točkah in sicer deloma v prilog naše države, deloma v prilog avstrijske republike. Po senžermenski mirovni pogodbi moramo mi izprazniti Radgone z okolico in Spilje ter dovoliti neke

zadetje. Kar pa se tiče evakuacije Radgone, pa niso pravice, ki izvražajo naši državi iz člena 284. mirovne pogodbe, do slej še najmanj zasigurane, kar dosti drastično označuje služaj razprtja železniške proge pri Omureku. Tudi pritožba avstrijskega državnega urada za zunanje zadeve glede tega, da se na črti Spilje - koroška meja nismo še umaknili na bodoča državne meje, je istotako neupravljena, kajti bodoča državna meja v tem sektorju v naturi ni vidna in se mora še ugotoviti po delegacijski komisiji. Umik naših čet za to mejno črto je torej neizvedljiv, dokler ne izvrši delimitacijska komisija svojega posla na tej črti.

Iz tega dejanskega in pravnega položaja sledi jasno, da je postopanje naših oblasti bilo v vsakem oziru korektno in utemeljeno in si lahko vsakodobno napravi sodbo, na kateri strani je iskat primativnemu pravnemu četu našo sprotnočko krštev pogodbene zvestobe.

Harač od premoga.

Dognano je, da je naša vlada privolila, da podraži Trboveljska družba svoj premog za okroglo dvajset kron pri sto kilogramih. Ta resnica je za vse, ki rabijo premog, zelo žalostna. Opešani konzument v mestih, ki rabi premog za kuho in kurjavjo, mora obupavati. Če čuje, da bo pri 1000 kg kar za 200 kron premog dražiti in da bo ta na sebi malenkostna množina stala nič manj nego 550 kron. Prebivalstvo kratkomalo verjeti ne more, da bi se mu naložilo tako strašno breme. To bi pomenjalo

leznicah. Kam bo to vedlo? Voznina se prevale na blagovne cene. Dovoljena podražitev premoga najobjutnejše udari našo industrijo in obrt, ki že sedaj delata z ogromno dragim režijo. Najbolj je potro prebivalstvo dejstvo, da je podražitev tako velika ravno ob času, ko se je že veselilo, da vendar malo odneha draginjska davica. Prebivalstvu je nerazumljivo, kako je prišla vlada do tega, da je izročila konsumente v svobodno izkorisčanje Trboveljski družbi. Ta družba ima sedaj nekak monopol pri nas. V normalnih časih je imela tujo konkurenco. Danes dela, kar hoče. Ljudje morajo vzet vse, kar jim nudijo. Ze spomladis je dobila veliko povisjanje cen. Istotako se je glasila temeljitev, kakor sedaj. Tedaj je šla s cenami od 19 na 35 kron. Pri tem se je že računalo 15 milijonov za to, da izgradi svoje naprave. Nezasiljeno je, da teju tuji družbi plačati naš konsumen stroške za niene nove pravne ali investicije. In sedaj so zoper prišli! Če vzamemo, da družba proda dnevno le 250 vagonov in razčimo povisek 2000 K pri vagonu, plača konsument v enem dnevu več za 500.000 kron. Če vzamemo letno 300 delavnih dni, znaša povisek 150 milijonov krov. Lepo reč so nam naredili. En glas ogorčenega odpora proti temu izkorisčanju našega gospodarstva gre po deželi. Upravljenje je tembolj, ker gredo cene raznimi potrebščinam, kakor na primer za premogok važnemu lesnemu materialu odločno močno niže. S tem družbenim zastopstvom, s katereim siplje ljudem pesek v oči v Ljubljani, ni resno računati. Nobene odločilne besede nima, komando prihaja z Dunaja, kjer odločajo naše stroške tuji gospodje navadno druge vere. Zidali bodo hišo v Ljubljani. Plačati jo bo pa ljubljanski konsument. Na vrat na nos in precej izključitvijo javnosti so se dopustile nove povisane cene. Kakšno stališče zavzemata k temu državni nadzorniki? Pravijo, da je naenrat svoboda v trgovini! Čudno, da se hoče to načelo ravno za tuje uveljaviti. Zagonetna je ta podražitev zares. Vlada je bila dolgo tiho. »Slovenec« molči. »Černi list« je izgubil ragljo. In kar je najbolj čudno: »Naprek« nima besede proti podražitvi.

Kamniška smodnišnica.

V zadnjem času se zlorabilajo vsega obžalovanja vredni nesrečni slučaji v kamniški smodnišnici v politične namene, in to na tak demagogični način, ki presegajo vse meje. Ni moj namen, braniti vodstvo kamniške smodnišnice, ker stojim na stališču, da, če se zgodi kje kakša nesreča, se mora zadeva preiskati, in ce se dožene krivda, treba je tudi krvica kaznovati. Kakor pa izpovedujejo pošteni delavci v smodnišnici, ne more biti govorova o tem, da bi vodstvo nesrečo bodisi direktno ali indirektno zakrivilo. To dognati, prepričam uradni preiskavi. Hočem le osvetiti politično izkorisčanje teh nesreč. Vodstvo praharne je v srbških rokah, in naši »rimljani« in »komunisti« so prav pridno na delu z natocevanjem. Če se zgodi na smodnišnici kakša malenkostna reč, brž je raznesena po Kamniku, najgorostnejša gvorica, in kdo je krije vsega — vodja, ker je Srb. Če se pripeti večja nesreča, takoj se raztrobi vest na tak način, kakor da bi vodstvo delavcev namenoma in nalašč pošljalo v smrt. Sedanji komandan smodnišnice je kot strokovnjak in kot človek enako odličen in zaradi tega se ta gonja ne uprizarja proti njemu kot osebi, ampak uporablja se v Kamniku in okolici kot skrita agitacija proti Srbom, kateri so v očeh

naših klerikalcev in komunistov edina ovira, da njihovo žito ne gre v klasje, kakor bi radi. Pod avstrijsko upravo pa je bilo vse dobro in prav. Da so delavstvo v praharni izkorščali kot črno živino, plačevali najslabše medze in da delavstvo ni imelo nobenih pravic, to je bilo vse prav. samo da sta se Avstrija in klerikalizem med seboj podpirala. Če so se zgodile nesreče in eksplozije, da je ves Kamnik bežal, bila je to samo »božja volja« in nobenemu takrat vsemogočnemu klerikalcu ni prišlo na um, da bi bilo vodstvo smodništice kaj krivo.

»Večerni list« v svoji št. 155 piše: Te delavske žrtve pa govore grozno otočbo proti sedanjemu vodstvu kamniške smodništice. To reje otočba, preden se je dognala krivda in preden se je završila pre-

Telefonska in brzojavna poročila.
SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU Beograd, 20. julija. (Narodno predstavništvo) Podpredsednik dr. Ribar otvoril 115. sejo narodnega predstavništva in prečita po raznih formalnostih pismo ministrskega predsednika dr. Vesniča, kjer mu le te naznana, da je vrla Vis. regentu predložila ostavko in da zaradi tega prosi podpredsednika, naj se seje zbornice odgovijo do sestave nove vlade. Podpredsednik dr. Ribar izjavlja, da namerava tej prošnji ustreči in da predlaga zato odgovitev sei. Prihodnjo sejo bo sklical nismen potom, ko se sestavi nova vlada. — Seja se nato zaključi.

DOKUMENTI O DIVJAŠTVU V TRSTU.

LDU Beograd, 20. julija. Vlada je sklobila iz Ljubljane celo zbirko zelo interesantnih dokumentov o italijanskem barbarstvu v Trstu. Jugoslovani so že izročili tamošnjemu ameriškemu konzulu memorandum o uničenju naše imovine s strani Italijanov.

ZELJE ROMUNSKIH BANAČANOV.

LDU Beograd, 20. julija. V Beograd je despela deputacija iz Banata in izročila predsedniku vlade in ministru za zunanje posle memorandum, s katerim zahteva, da se vrne naši državlji 73 občini, ki so bile prisone Romuniji. Iz katerih se vidi, da je v teh občinah petkrat več Srbov kakor Romunov. V deputaciji je 56 uglelnih oseb, med katerimi je razen 25 Srbov tudi več Madžarov, Nemcov in trije Romuni.

POSKUŠEN NASKOK NA SMODNIŠICO IN VOJAŠNICO V ROVNIJU.

Rovinj, 18. julija. Danes ponorišo hoteli ustreliti stražo pri smodnišnicu Straža, 6 vojakov, se je branila. Padlo je kakih 50 strelov. Ker napadci tukaj niso nič dosežli, so šli proti vojašnici Emanuela Filiberta in streljali tam. Vojaki so jih prenodili. Streljanje je trajalo eno uro. Pa tudi po drugih delih mesta se je streljal. Govori se o zaroti, ki se hoče polasti muncije in vojašnice. Disciplina med vojaštvom je rahla. Izvršenih je nekaj aretacij.

NEZANESLJIVI KARABINJERSKI ASPIRANTI.

Rim, 20. julija. »Corriere del Parlamento« poroča, da se nahaja v rimski karabinjerski šoli 160 jugoslovenskih in nemških mladeničev iz zasedenega ozemlja, med katere so agenti zanesli protitalijansko propagando. List zahteva, naj se v bodoči sprejemajo v karabinjersko šolo le popolnoma zanesljivi mladeniči.

OROPANA CERKEV.

Reka, 20. julija. Med demoliranjem tiskarne »Miriam« so demonstranti udrli v kapucinsko cerkev, kjer so oropali kip Lurške Madone in odnesli vse dragocenosti v vrednosti več stotisoč lir.

PRED SPLOŠNO STAVKO V RIMU

LDU Trst, 21. julija. Listi poročajo iz Rima o včerajšnjih sponadnih med nameščeni cestne železnice in občinstvom. Dopoldne se je po večdnevni splošni stavki zoper vstopavil promet na progah cestne železnice. Sprevdoniki so na vozovih razvesili rdeče zastavice. Občinstvo je smatralo to kot žalitev in je jelo napadati sprevdonike. Vdrli so v vozove in pretepalji nameščence. Mnogo uslužbenec je bil pri tem ranjen, tako da so jih morali prenesti v bolnišnice, vsled česar so električni vozi ostali na sredi ceste. Kasneje so nacionalisti privedli demonstracio po mestu in so hoteli demonstrirati pred tiskarno socialističnega lista »Avanti«, kar pa je redarstvo privedlo. Pozneje pa je kakih sto demonstrantov vseeno vdrlo v noslopje in pokvarilo skoraj vse tiskarske stroje. Škoda je znatna. Zvezčer se je sestal svet strokovnih zvez in je proglašil splošno stavko, ki naj se

iskava. Pa kaj dostojnost, pamet, samo da se napeljuje vodo na svoj političen milček. Pa tako lepo je biti v pozzi »zaščitnika delavstva«. Gospodom informatorjem in poročevalcem »Slovenca« in »Večernega lista« in drugim raztrosevalcem in agitatorjem klerikalne in komunistične stranke pa bodi povedano, da jih dobro poznamo in da bomo odslej v Kamniku pazili na nje. Vsako direktno ali indirektno rovarjanje proti našemu ujedinjenju in naši enotni državi bomo javno pribili in ne bomo pardoniščili nobenega imena.

(V našem poročilu o eksploziji se je dogodila zamenjava imen. Na mestu mrtve je bil delavec Zajec, dočim je Dornik postal živ. Uredništvo.)

Dr. R. Karba.

sno odbili. Tekom bojev včerajšnega dne se je sovražniku posrečilo vdreti v Husjatin; trikratni protinapad naših čet je prislil, da se je umaknil proti vzhodu.

NEVTRALNA NEMČIJA.

LDU Berlin, 20. julija. (DKU — Naredba deželnega predsednika doloda, da je Nemčija nevtralna v vojnem zapletaju med poljsko republiko in ruško sovjetsko republiko in naglaša, da je vsak Nemec v

državi in v inozemstvu dolžan, vzdržati se vsakega dejanja, ki bi nasprotoval nemški nevtralnosti.

SULTAN PODPIŠE MIR.

LDU Carigrad, 19. julija. (DKU — Hayas) Sultan se utri odloči glede ratifikacije mirovne pogodbe. Veliki vezir je za to, da se pogodba ratificira. Splošno sodijo, da turški delegati za ratifikacijo mirovne pogodbe odpotujejo dne 21. julija.

Politične vesti.

= Politični klub JDS ima sestank v petek dne 23. julija zvečer ob pol 9. uri (20 in pol uri). Dnevnih red: Situacijsko poročilo in nadaljevanje debate zadnjega sestanka. Vsi člani se naprosojajo, da se sestanka sigurno udeleže. Vrši se v tajnosti JDS.

= Demisija vlade. Presbirojavljajo: Člani kabinetu so se včeraj sestali v predsedstvu ministrskega sveta na kratko sejo. Vzeli so na znanje, da je ministrski predsednik z ozirom na izid glasovanja o členu 15 volilnega zakona v Narodnem predstavništvu podal ostavko celokupnega kabinet. Regent je sprejel ministrskega predsednika in danes opoldne vzel na znanje ostavko ter hkrati naprosil vlado, naj do sestave novega kabinetu vodi dalje državne posle.

= Klerikalne laži v vzrokih krize. Klerikalni listi se na vso moč trudijo, da bi očrili svojo stranko in svoje voditelje Proticja in Koroščo težke obtožbe, da bi bila kriza kabineta od njih namerno izvzvana.

Pri tem poslujejo najgrši laži. Tako npr. je izmislil včerajšnji »Večerni list«,

da so demokrati v volilnem odboru bili

proti lastnemu praviku učiteljev, katero so klerikale predlagali! Hočemo se lotiti

Sisifove dela, da razkrivavamo klerikalne laži, saj je znano, da klerikalni listi ne

znajo napisati o političnem nasprotniku veči, ki bi bila le kolikški resnici podobna,

vendar pa naj v ponovno karakterizacijo metode, katere se bodo klerikalci v teh dneh poslujevali, konštatiramo: V volilnem odboru so stavili predlog za lastnemu volilnu pravico učiteljev demokrati na usta dr. Paletka, proti predlogu pa je govoril šef parlamentarne zasednice g. Protic, če, da so učitelji »nevhaležni in da bodemo morali zavzoriti šole (1), ako dovolimo, da sme tu učitelji biti poslanec. Za demokratski predlog je takrat celo glasoval dr. Hohnec, ker se ob navzočnosti mnogih demokratskih poslancev zlasti iz Slovenije ni upal odkrito nastopil proti učiteljem. Ko je pa stvar prišla pred plenarni parlament, je bil dr. Korošči listi, ki je najbolj podpihova radijalce, da ne smejte biti za učitelje!

= Radikalci o vzrokih demisije kabine.

Zagreb, 21. julija. »Rječ SMS« priča informacijo, ki jih je našli na glasbeni radikalni politični demokratiske skupnosti. Med drugimi pravici dočrti radikalni politik: Vsakdo, kdo misli, da je podal dr. Vesnič ostavko radi vprašanja pasivne volilne pravice učiteljev, je v veliki zmoti.

Glavni vzrok demisije je ta, da Vesnič ni hotel nastopiti proti Proticu, katerega se boji. Dr. Vesnič že 16 let ni bival v Šrbiji in tudi v radikalni stranki nima ne moči, ne zaslombe, marveč vela samo toliko, kolikor hoče to Stojan Protic, katerega se vsi, tudi njegovi lastni pristaši boje. Vesnič je ves čas svojega mlajševanja stremil za tem, da obdrži koncentracijski kabinet čim načelje pri življenju, da se rešijo vse pereči vprašanja. Protic pa, ki je od vsega začetka morila misel, da ima samo listino za konstituanto, da ne sme ministrskega sveta predsedovati in da mora poslušati tudi druga mišljena, je na vsakem ministrskem svetu načel takva vprašanja, da so vedno nastali konflikti. V zadnjem času ga je posebno razjezila popustljivost demokratov v vseh vprašanjih, posebno pa ga je bodo vprašanje rekonstrukcije pokrajinskih vlad. To vprašanje, ki ni več novo, marveč bazira na faktu, sklenjenem med strankami pred dvema mesecema, se ni premaknilo z mrtve točke in to po zaslugu proticja in dr. Korošča. Dr. Vesnič je stal trdno na principu, da se morajo dogovoriti, sklenjeti med strankami ob času sporazuma, tudi izvesti, a ker je ostal Protic trdoglav in ni bil dostopen trenemu predstavniku, minilo je tudi Vesnič vse vesci. Vesnič se je izrazil, da bo počakal še tri dni in ta rok le potekel ravno pred glasovanjem o učiteljski pasivni volilni pravici. Ko te danes tudi Protic iz tega vprašanja napravil kahinino vprašanje, je porabil Vesnič to priliko, da je podal demisijo, ker bi bilo silcer prišlo do preloma med njim in Proticem radi vprašanja rekonstrukcije pokrajinskih vlad. Zavedajo se, da potem v radikalni stranki ne pomenja ničesar več, da ostane osamjen, je Vesnič porabil to priliko, ki mu jo je nudil Protic in se še na lep način izvlekel iz cele afere, upačoč, da mu z obej strani, z radikalne, kakor demokratske ne bodo delali zaprek pri povratku v Pariz.

= Nova koncentracija. LDU. B.

Bograd, 20. julija. Dr. Vesnič je bil

po posetu dr. Ribara ponovno povabljen k prestolonasledniku, katemu je razložil notranje in zunanjo politično situacijo. Potem je regent poveril dr. Vesniču sestavo koncentracijskega kabine.

z Željo, da bi bil s tem čim prej

gotov. Vesnič je ta mandat sprejel in izjavil, da se bo posvetoval s svojimi prijatelji in načelniki posameznih strank, ali jemogče sestaviti novo koncentracijsko vlado. Danes je regent zahteval, da posamezni parlamentarni krogi predložijo svoje pogoje za vprašanje koncentracijske vrede. Ravnotako bodo stranke v parlamentu podala svoje mnenje v vseh spornih vprašanjih, o katerih se je mnogo razpravljalo na ministrskih sejah v poslednjih dveh mesecih. Posamezne skupine bodo tudi precizirale svoje stališča glede rešitve vprašanja pokrajinskih vlad, izvoza, načrta za novo ustavo, nameščenja

revolucionarni izgredi in kjer ljudstvo obupuje nad državnim in javnim gospodarstvom. Jugoslavija je — pravi list — država, ki jo umetno vzdržuje le avstrijski sistem s pomočjo vojaštva. Jugosloveni ne morejo na noben način skodovati Italiji. Na koncu pa kliče: Branimo se, še je čas! Jugoslovenske namebre so zelo obsežne in stremijo za uničenjem plodov naše zmaghe. Jugosloveni računajo na vstajo Slovanov v Julijski Benečiji in Dalmaciji v zvezi z boljševiško revolucijo v Italiji, nakar bi jugoslovenska vojska zasedla ozemlje do stare italijanske meje. — Italija je tako močna, se naenkrat boji zlapec Jugoslavije. Ima pač slabo vest.

= Slavofilska agitacija tudi v ameriški častniški uniformi. Italijanski listi storijojo iz Trsta, da je tam takor sploh v »Julijski Benečiji« precej ameriških častnikov jugoslovenske narodnosti. To da so častniki jugoslovenskih legij, ki so po končani vojni prosili za vstop v ameriško armado in so bili sprejeti. Obnašajo se ti častniki po imenuju italijanskih listov tako, da jim je v političnem oziru marsikoj očitati. Vide se, da jim služi ameriška častniška uniforma za slavofilsko agitacijo. — Jako občutljivi so gospodje Italijani in po vsej sili hočejo, da mora povsodi veljati samo njihova beseda. Vse, kar je pri njih in okoli njih, mora plesati po italijanskem taktu. Kdor se drzno imeti svojo sodbo, svoje mnenje, je že nasprotnik Italijanov in čeč čas najdejo v njem Jugoslovena. Ameriški častniki se najbrže ne dajo slepo voditi po italijanskih oblastnikih, marveč si ustvarjajo o razmerah lastnomenne, zato pa udri po Amerikancu. Sovražnik je Italijanu, ker mu ne verjamme vsega, kar mu naklepata. Italijani so res v velikih stiskah in težavah, tako da vidijo povsodi strahove, ki jih hočejo ugonobiti. Kriče in bijeo okoli sebe. Za mirnega motrica jadranskih razmer prav snežne figure.

Dnevine vesti.

V Ljubljani, 22. julija 1920.

= Dokument klerikalne poštenosti in dostojniosti. Mariborska »Straža«, osebno glasilo ministra dr. Korošča, priobčuje članek »Obmejno delo naših demokratov«, v katerem je nanizala te - le cvetke: »Svoj čas je mladi dr. Žerjav se vrnil v oua pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo, ko je šlo za določitev demarkacijske crte severno od Maribora ob progli Špilje - Radgona. Ta pogajanja je mladi deželnemu predsedniku vodil v toliki narodni navdušenosti, da je hotel postiti Nemcu celo Apaško kotline. Da ni tedaj deželnemu vlada sama začnila ust dr. Žerjav z odpoklicom, bogzna kaj bi še bil vse zavozil ta kazensko - priznani politični Agro-Merkur. Kar je preprečila deželnemu vladu dr. Žerjavu, to je srečno izpeljal demokratični poglavar dr. Kukovec . . . Za časa vojne si je stekel toliko zaslug za Jugoslavijo, da je polnil svoj advokatski žep s plačo avstrijskega oficirja. Ko je spletel s klerikalno uniformo avstrijskega častnika, ni zabil tudi v Jugoslaviji svojih prijateljev Nemcov v Gradcu. Dr. Kukovec ni zadostoval samo ustnemu obljuba Nemcem, da slobodno ugrabijo Radgono, še Maribor jim je hotel vrniti s pisano besedo. Neustrašeno je zapisal, da je Maribor nemško mesto. Gospodje demokratije, to so dokumenti ne iz leta 1914., ampak iz najnovejših časov in ti dokumenti so nam škodovali in te dokumente sta si naprila na svojo liberalno vest glavna demokratska flača dr. Žerjav in dr. Kukovec . . . Stranka, katere kolovodje so delali celo v Jugoslaviji v prilog Nemcov, ki se skuša ohraniti pri življenu na nepošten način z razpečavanjem laži - dokumentov o narodno najbolji zasluzni stranki, pač ni stranka, ki bi še bila vredna političnega obstanka v Jugoslaviji . . . « V tem tonu piše glasilo ministra dr. Korošča. »Slovenec« pa pretaka debele solze o politični in strankarski podivljosti, ki je baje doma samo v demokratiskih krogih. Naj pometo klerikalci najprej podivljajo izpred lastnega pragata, potem bodo imeli šele pravico, metati kamene na druge in tarnati, da je politična podivljnost že prekoračila vse moje dopustnosti.

= Okupacija Adaške kotline. Graški listi poročajo: »V nedeljo opoldne, ko so bile že pripravljene jugoslovenske čete za okupacijo Adaške kotline, se je vršila velika manifestacija ondotnega prebivalstva za nemštv. Razvrščeni po vseh so se napotili Adašani z ženami in otroci pred graščino Freudenau, kjer je nastanila antantna komisija. Izjavili so, da hočejo ostati Nemci. Ko je množični šef antantne komisije angleški vojnik Gosset obvestil, da trenutno ni v položaju, da bi mu preprečiti jugoslovensko okupacijo, je mnogo ljudi, ki so vzel s seboj živila in živino, počenili na levu breg Mure. Jugoslovenske čete so pričakali predvsem ob 15. novembra. Prilikovnik Gosset je vročil jugoslovenskemu generalu Dušanu Petroviču antantni protest, nakar je le ta izjavil, da izvršuje samu

IZGNANI BI SE RADI VRNILI V RUSIJU.

LDU Moskva, 21. julija. (Brezžično)

ukaz deželne vlade iz Ljubljane. Značilen incident se je dogodil, ko je antantna komisija došla do mostu preko Mure. Jugoslovenske obmejne straže so pač dovolile svoboden prehod angleškim in francoskim člancem komisije, dočim so zastopili italijanskemu oficirju in v njem spremstvu se nahajajočemu v Sele po daljših pogajanjih se je dovolilo Italijanom, da nadaljuje svojo pot z ostalo komisijo v Radgona. Položaj v Radgoni je nespremenjen. Predaja davčnega in poštnega urada je bila določena na dan 19. julija. Predaja pa se ni izvršila, ker Jugosloveni niso hoteli izročiti ključev. Ko so Nemci dali poklicati ključavnika, da bi odprl vrata, je izjavil jugoslovenski stacinski poveljnik, da je dobil ukaz, naj s silo prepreči vsak poskus, da bi se Avstriji polastili kakršnegakoli urad. Člani antantne komisije so se dne 19. t. m. popoldne napotili v Cmurek, od koder so odpotovali v Gradec. Protest angleške komisije je bil odporen v Ljubljano, Beograd in Pariz. S protestom je bilo poslano tudi izjavno poročilo o položaju na mejah.

Vsled poročil o dogodkih v Primorju se je nam gradivo tako nakopičilo, da moramo za nekaj dni izpustiti podlistek.

Zaradi premoga je včeraj sprejel gospod predsednik deželne vlade za Slovenijo ob prisotnosti gospoda poverjenika Sernea depurtacijo trgovske in obrtniške zbornice. Zveze industrijev in ravnateljstva južne železnice. Razpravljalo se je obširno glede razdeljevanja premoga, kakor tudi glede podražitve premoga. Gospod deželni predsednik je pokazal veliko zanimanje za to prevažno gospodarsko vprašanje, čigar zadovoljivejsa rešitev je vitalnega pomena za naše gospodarske prilike. Gospod predsednik deželne vlade in gospod poverjenik Sernea sta obljubila uvaževati prelog, da se vprašanje premoga razpravlja v posebni komisiji. Za primer, da je finančiranje novih investicij potom višjih cen neogibno, je zbornični zastopnik g. dr. Windischer opozarjal na potrebo uspešne kontrole in ugotovitve primerne protivrednosti za investicije, izvršene potom obremenitve domačega konsuma.

Nacionalizacija Kreditnega zavoda. Kakor poročajo z Dunaja, se spremeni ljubljanska podružnica »Kreditnega zavoda« v samostojno jugoslovensko banko. Tozadovna pogajanja so že zaključena. Nacionalizacija se izvrši s sodelovanjem raznih jugoslovenskih interesentov predvsem Jadranske banke in Kreditnega zavoda, ki ostane trajno interesiran pri tej novi ljubljanski banki in bo zastopan tudi v njeni upravi. Delniška glavnica nove banke bo znašala 20 milijonov jugoslovenskih krov.

Pristobina za dohod v Beograd. Beogradka mestna občina je sprejela predlog, da bo pobrala od vseke osebe, ki prihaja v Beograd in ni občan mestne občine, pristojbino v znesku 2—5 dinarjev. Od plačanja te pristobine so izvzeti samo okoličani, ki redno donašajo živilenske potrebsčine v Beograd. Ker dohaja v Beograd vsak dan velika množina turcev, bo ta pristobina bogat vir novih dohodkov za mestno občino. Takšne pristobine bi kazalo uvesti tudi pri nas, s čimer bi bilo izdatnu pomagano mestnim financam.

Slušateljem medicine v Pragi, kateri so že zapustili Prago, sporočam, da je 16. julija razglasil dekanat o pravici do vpisa počitniškega semestra sledete: pravico do vpisa imajo: 1. slušatelji iz kraljestva SHS, ki dokažejo izgubo najmanj 6 semestrov, 2. slušatelji, vpisani po prevratu, ki dokažejo izgubo dveh let med maturo in vpisom na fakulteti. Kdor je imel vpisan lanski počitniški semester, more vpisati letošnjega, ako a) je položil I. rigoroz, in b) dokaže izgubo najmanj 5 semestrov. — M. U. C. Stane Vrhovec.

Jugoslovenska mensa academica v Pragi se obrača do vseh svojih članov, ki so končali svoje študije in se ne nameravajo več vrniti v Prago, da se spomnijo svojih dolgov pri Jugoslovenski mensi ter pošljeno zneske čim prej njeni upravi. Zlasti se prosijo oni absolventi, ki so študirali v Gradcu, da čim prej doravnajo pri praški jugoslovenski mensi dolg, ki ga imeli pri graški mensi, ker je prva prevzela vso imovino in vse terejetave graške mense. V slučaju, da bi se dolžniki ne odzvali, bi bila uprava primorana apelirati na javnost in doseči plačilo drugim potom. Uprava jugoslovenske mensae akademice se nahaja v Pragi, II. Stepanška ul. 40.

Desetletnico mature proslavile dne 4. in 5. avgusta 1920 abiturienti kranjske gimnazije iz leta 1910. Sejanje se v Ljubljani pri Čadu pod Rožnikom ob 5. uri popoldne. Vsi tovarši in gr. profesorji so najljudejno vabljeni na ta sestanek.

— Na poslovilnem večeru abiturientov v Kranju se je nabralo 270 K za Narodni svet za Koroško (50 K je namenjenih za Malgajev spomenik). Iskrena hvala!

— Diference med tiskarnami in fotografijo so nastale zaradi vprašanja, kako je postopati glede izplačila zasluka ob državnih praznikih. Nenosilje je obstajalo zlasti glede izplačila zasluka za Vidov in Petrov dan. Včeraj, v sredo, popoldne se je načelni spor poravnal v posebnem razsodišču po posredovanju g. dr. Fr. Windischerja. Bistvo sporazuma je, da se plača zaslukel za letošnji Vidov dan v polnem znesku. Za Petrov dan se plača zaslukel za cel dan proti temu, da se doprines naknadno 4urno delo.

— Utilotapljenje ponarejenih kronskega bankovcev. Inšpektorat ministrstva financ razglasil, da se utilotapljujo bankovci avstro-ugarske banke po eno, dve in deset krov v velikih količinah često celo v zaboljih in vrečah na naš teritorij. Pozor pred njimi.

— Sokolskega zleta v Mariboru se udeležita tako zagrebški, kakor beogradski Sokol. Beogradski Sokol dela priprave za čimnavečjo udeležbo s strani svojih članov.

— Hlinski posestniki, ki imajo podstropja ali druge prostore, ki bi se dali pridružiti za stanovanja ter bi bili pripravljeni dovoliti, da se to zgodi pod primernimi pogoji s tujim kapitalom, naj to takoj sporočijo državnemu stanovanjskemu uradu. Hlinski posestniki se ob tej priliki cenzurajo, da v smislu paragrafa 6. na redbe 166 glede novih stanovanj ne veljajo določbe o varstvu najemnikov. Poverjeništvo za socialno skrb.

— Avtopromet Lesce — Bled. Na Bled potuje občinstvo opozarjam, da uvede Avtomobilna delniška družba v Ljubljani od petka, to je 22. t. m., dalje redni avtopromet med železniško postajo Lesce in Bledom. Avtoomnibus bo imel zvezko z vsemi vlaki.

— Iz Sromeljskih gorov nam pišejo: Vinogradri razmeroma lepo kažejo in obetajo še dobar trgev če nam ne uniči ledeno zrne našegaupa. V nekaterih vinogradih se je pojavila plesnoba na grozdju, posebno tam, kjer se ni žvepljalo. Vreme je sedaj za vinograde jako ugodno. Dobijo se že mehke in barvane jagode, kar so nam oznanili naši prijatelji črščki, ki so se že 15. julija oglašili. Sadje obeta še precej dobro, posebno čeplje, manj jaboika.

— Kinematografske slike od regentovega potovanja. Dne 20. t. m. je bila v vili prestolonaslednika regenta Aleksandra v Beogradu kinematografska predstava s slikami, načaščajočimi se na regentov sprejem v Zagrebu, v Ljubljani in na Bledu.

— Izgnane iz Pulja. Iz Pulja je prispel odvetnik dr. Zuccon, ki smo mu italijanski diviaki, kakor smo že poročali, razbili in uničili pisarno in stanovanje. G. doktorja so italijanske oblasti potem, ko so mu fašisti in arditini uničili vse imetje, aretirali, češ da so našli pri njem bombe in silko pokojnega cesarja Frana Josipa. Ker se je izkazalo, da ni bilo v Zucconovem stanovanju, kakor se samouobi razume, nobenih bomb in da je bila slika, ki so jo našli pri njem, slika pesnika Petra Preradovića, ki je bil, kakor je znano, avstrijski general, so dr. Zuccona izpustili, a mu obenem izrazili deciderano željo, naj bi zapustil Puli, da s tem nomiri razburjene italijanske duhove. V to svrhu so mu takoj vročili potni list za Jugoslavijo. Razume se samo ob sebi, da se je g. doktor moral hočenostek pokoriti temu v tako fini obliki izraženemu izgonskemu ukazu.

— Državna posredovalnica za delo naznanja, da je otvorila dne 15. julija svojo podružnico v Murski Soboti za Prekmurje. Namesto podružnice je zlasti posredovanje kmetskih delavcev, delavk in poslov. Opoznamo na njo iz tega vzroka v prvi visti naša kmečke posestnike, ki bodo odslej lahko dobivali s pomočjo te same podružnice začeljene delavske moći. Oglasiti se jim je očisemo ali ustno pri eni izmed podružnic »Državne posredovalnice za delo«, ki se nahajajo v Ljubljani, Ptuju, Mariboru, Celju (začasno zaprta) in Murski Soboti.

— Službe išče 51 let star mož, ki je v zadnjem času opravil službo občinskega tajnika. Izvežban je v pisarniških poslih, v računstvu, gospodarskih poslih in ima velikolečno izkušnjo v vseh navedenih strokah. Sprejel bi občinsko tajništvo ali službo pri kakih bolniških blagajnih ali pri kakem gospodarskem podjetju, nadzorništvo, knjigovodstvo ali kaj podobnega. Ima dobra izpričevala. Zahteva na plati, oziroma preskrbi so zelo zmerne. Interesenti naprednega mliljenja, ki bi tako moč morebiti potrebovali, naj blagovoljno obrniti se na upravnštvo našega lista.

— Saharin. Odsek za prehrano v Zagrebu ima večjo količino saharina (110% sladkorje) po ceni 2200 K (vstevši vse državno pristojbine) za 1 kg poslovno Zagreb na prodaj. Reflektanti

naj pošljajo naročila neposredno temu odseku.

— **St. Vid nad Ljubljano.** Tukajšnja občina šola priredi v nedeljo 25. t. m. pod vodstvom g. A. Jelodnika razstavo risarik in pomočnik del, na kateri gg. mojstre in sploh vse ljubitelje dela in napredka prijazno opozarjam v vladu vabimo na poset.

Sokolstvo.

— **Poziv vsem zletnikom ljubljanske župe in župe Ljubljana I. v Svetno vas.** Člani, ki se udeležijo V. župnega zleta GSZ. v Svetno vas dne 25. julija 1920, naj se zglasijo od srede dne 21. dalje v pisarni Sokolskega Saveza SHS. Narodni dom, L. nadstropje, med uradnimi urami od 8. do 12. in od 15. do 18. (zaključek v petek ob 18.) v svrhu vplačila četrtniske vožnje in sprejema legitimacije. Število legitimacij je omejeno, zglasite se pravčasno!

— **Sokolski zlet na Muti.** Maribor, 19. julija. Včeraj se je vršil na Muti dobro uspeli sokolski zlet koroške okrožne župe Maribor. Sokolstvo je po lepem sprejemu odkorakalo preko Vučenice v Mutu, kjer ga je pozdravil general Oset, v imenu Sokolstva pa se je zahvalil dr. Irgolič. Popoldne se je vršila javna telovadba, ki je izborno uspela, nastopili so razni govorniki, posebno pa se je odlikovala s preciznim in dobrim izvajanjem vrsta članic iz Slovenskih Goric. Cela sokolska pridelitev se je izvršila povsem nemoteno.

— **Sokolska slavnost.** Kakor je bilo že objavljeno, pravljiva Trebjanški Sokol dne 15. avgusta svojo desetletnico. Pri tej priliki prihali vse delovnično sokolstvo, da pozdravi svoje brate, ki priznajo velenjem praznik »Sokolski dan v Trebnej«. Jako ugodna železniška zveza. Iz Ljubljane ob 7.50 zjutraj in dospe v Trebnej ob 10.10. Iz Karlovca ob 10. dopoldne — Novo mesto 1.30 ter dospe v Trebnej točno ob 2. dopoldne. Za povratek posebni vlaki preskrbljeni. Natančen spored se pravčasno objavi. Odbor.

Turistica in sport.

— **Grazer Amateure — Ilirija.** V soboto 24. in nedelja 25. julija, vsakokrat ob 19. uri, se vršita na prostorni Ilirije dve internacionalni nogometni tekmi med prvimi moštvi graških »Amateure« in Ilirija. — Graški »Amateure« so drugi najboljši klub v Gradcu, igrali so proti Wiener Sportklubu z 0:2 ter zmagali nad graško Germanijo z 5:2, tako da bodo Iliriji jasno opasni nasprotnik. Vstopinja: sedeži po 16. 12. K, stojisci 6 K, za člane in dijake (toda le v predprodaji) z 3 K. Predprodaja vstopnic se vrši od petka naprej za oba dnia v drožniji Kanc, Židovska ulica, in pri tvrdki Svetla. Mestni trg, za sedež in navadna stojšča, dijaka (članska) stojšča se pa dobijo pri blagajni na sportnem prostoru Ilirije samo v petek od 18. do 20.30 ure. Tekme se bodo vrstile ob vsakem vremenu.

Društvene vesti in prireditve.

— Šentjakobske semenje v nedeljo 25. julija v prid Šentjakobske javni ljudi, knjižnice bo na spodnjih prostorih strelička na Dolnji cesti 15. Vstopinja 4 K, otroci do 10. leta v spremstvu odraslih proti vstopnine. Vino, pivo in druge reči bodo čisto po navadnih cenah kot vsako leto, ker stoji Šentjakobsko društvo na stališču, da veselica ni zato, da bi se občinstvo odiral. Za neprisiljeno domačo zabavo preskrbljeno.

— **Velika vrtna in ljudska veselica na Vrhniku.** Prostovoljno gasilno društvo na Vrhniku priredi dne 1. avgusta veliko vrtno in ljudska veselica s plesem na vrtni g. tovarnarja in veleposlovnika Josipa Jelovška, Vrhnika št. 12. Sprejem gasilnih društev ob pol 4. ure pop. Početek veselice ob 4. ure pop. Bogati spored: pasja dirka, dirka v vrečah, indijski fakir, konkurenca lepot, srečov, šaljiva pošta. Zvezvodna bitka v čolnih, požar na vodi, umetni ogenj, serenada na Ljubljani; za posamezne tekme so določeni darovi. Lastna električna razvjetljiva na veselici prostoru. V okusno izdelavanih paviljonih se bodo nudila po zmernih cenah raznovrstna jedila, slaščice, pristna turška kava, vina v steklenicah, pivo in navadno vino. Vstopina 5 krov za osebo. Pri plesu svira godba. Ob 11. uri po noči odhod ljubljanskih gostov v okrašenih in z lampijoni razsvetljenih čolnih v Ljubljano. Voznina približno 8 K za osebo. Pevske skupine in posamezne družbe so načrte, da vzamejo s seboj v razvedrilu kitare, mandoline, tamburice ali druga glasbena orodja. Vozijo le izkušeni čolnariji iz Podpeči z velikimi čolnimi, torej varnost popularna zasigurna. Da se omogoči, pripraviti potrebno število čolnov, se občinstvo naproša, da posamezne osebe in družbe naznačijo gasilnemu društву Vrhnika vsej do 29. julija število oseb, ki se žele udeležiti te vožnje po Ljubljani.

— **VOJNAŠTVO PROTI DELAVSTVU.** Rim, 20. julija. Med zborovanjem v Ljudske domu so se zbrali nacionalisti pred palačo kraljice matere Margarete, kjer so prirejali patriotične manifestacije, ki so ponehale še le potem, ko se je prikazal na balkonu kralj z materjo. Po končanem delavskem zborovanju so šli delavci na trg Venezia, kjer je nastopila konjenica in s silo razgivala delavce, od katerih je več ranjenih in aretiranih.

— **VLADA PROTI DELAVSTVU.**

Rim, 20. julija. V današnji seji poslanske zbornice so socialistični poslanci interpelirali vladu radi načrta nujnih nacionalističnih izgradov proti delavstvu in ugotovili, da je bil napad premišljen in pripravljen. Vlada ni storila ničesar v varstvu prileganosti.

Dalje gg. nadpoštarju Fabijaniju, generantu Glinšku, upravitelju Pibernu in njih vrlim soprogam, ki so toli pri pripravah, kakor tudi pri veselici takoj pridno in požrtvovalno pomagali in neutrudno sodelovali. Hvala srčna sestram Srbjankam, na čelu jih ga Stefanovič in gđe prof. Nada Gavrilović ter sestram Hrvaticam z go. Cernjanin in Kuncovimi damami. Gospodu kapel-

niku Herzogu pa za popust pri godbeni taksi in prijazno sodelovanje. Slednjo in najlepša hvala pa našemu vremenu prijatelju g. prof. dr. Iv. Lahu za njegove članke v časopisu za našo rečemo ter za njegovo pomoč pri aranžmanu in vodstvu našega praterja pri veselici. G. Steinscheggg, Löschningu in drugim darovalcem iskren: Bog platil! Skupni čisti dobitek je znašal 21.000 K.

Najnovejša poročila.

NACIONALISTIČNI IZGREDI V RIMU. — NAPAD NA DELAVSTVO.

Rim, 20. julija. Ko so danes zbirali tramvajski uslužbenci zopet nastopili službu, so okrasili vozove z rdečimi zastavicami, ki so tako razburili nacionaliste, da je prišlo do krvavih spopadov. Na glavnih trgu in ulicah so se zbrale velike množice nacionalistov, ki so napadle tramvajske vozove in pretele uslužbence s palicami in drugim orodjem. Na trgu Goldoni je množica napadla tramvajske uslužbence s stekličnimi, na trgu Venezia pa s kamenjem in denarnim drobišem. Vozovi so morali ostati na cesti, uslužbence pa so prepeljali v bolnišnice. Vojščki in karabinjerji so zasedli trge in ulice. Kraljevska straža na konjih je zasedla centrum mesta. Vojščki oblast je izdala povelje, da mora biti vojaško vsled težke situacije vedno pravčasno.

SPLOŠ

Kompletne konjske oprave

in razni vozovi se prodajo po zmernih cenah, informacije daje tiskarica **J. Kostevec, Sv. Petra cesta 4.** 5436

Izurjeni korespondentinjo z znanjem slovenske in nemške stenografije sprejme tovarna v Ljubljani. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Dobra korespondentinja« 5422 na upravnštvo Slovenskega Naroda.

Starejša vdova uradnika išče čedno pohištvo. Dobra kuhanica, pomaga podpolne pri gospodinjstvu. Ponudbe pod »Samica 5420« na upravnštvo Slovenskega Naroda.

Več lepih novih slaminikov za gospo in dekle in vsled odpotovanja zelo poceni proda. Pogleda se lahko v kavarni »Central«.

Memblovanje sobo išče za takoj ali pozneje mlad soliden gospod. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

Prodaja se blago mešane trgovine z inventarjem vred v Oplotnici pri Koničah. Reflektant se naj oglašuje glede nakupa v pisarni lesne trgovine Ivo Čater, Spod. Hudinja, Celje.

Jvrčka J. Sinkovic, nasl. naznana cen. odjemalcem, da ostane trgovina zaprta od 25. julija do 8. avgusta.

Naprodaj je kompletna še nerabljena spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Vročeparna lokomobila Wolf, Magdeburg-Buckau, 100 HP, popolnoma nova, z rešetko (Treppenrost) in kaminom, pripravna za žago itd. se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Vprašanja na Leop. Zweig, grad Sekira pošta Ribnica ob Vrbskem jezeru.

Kupim lepe suhe bukove deske večjo množino po 30 mm močne. Ponudbe s ceno za m² na 1. Pretnar strojno mizarstvo na Bledu.

Čebula, cele vagone ali na drogno po zmernih dnevnih cenah. Jakob Klementič, trgovec, Mezgovci p. Moščanci.

Hiša s tremi orali polja in lep sadovniski se takoj proda. Naslov: Trnovje št. 92 pri Celju.

Prvovrstna jajca komad po K 1:50, plavaci (Schwimmere) po 1 K nudi Em. Supanc v Rogatcu. Telefon št. 1. v Rogatcu.

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 4:80 pri večjih naročilih znaten popust. **Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.** 4256

Appo, strešno lepenko in druge stavbene potreščine ponuja **Ljubljanska komerc. družba** v Ljubljani, Bleiweisova c. 18. 5013

Mehlovanje sobo proti dobrji najemnosti išče 26 letni, dobro situiran, intel. gospod. Cen. ponudbe pod »Mirem 5406« na upravnštvo Slovenskega Naroda.

Uradnica išče mesečno sobo, če za takoj. Ponudbe pod »Uradnica 5407« na upravo Slovenskega Naroda.

Vagon sena, dobrega konjskega takoj kupim. Ponudbe na lg. Paar, Jesenice.

Trame, deske in drugi les plačamo po najvišji dnevnih cenih. Vagonne preskrbimo sami. Ponudbe za najvišjo ceno pod »Banaška veletrgovina« na Anončnem zavodu Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Vino, dobro sromeljsko, 100 hl belega po 14 K, 20 hl rdečega po 10 K naprodaj. Naslov pove upravo Slovenskega Naroda.

Klavir zelo dobro ohranjen se ceno proda. J. Kolec, Brežice 33.

Prodaje se odmah: 1 elektromotor sa s kružnom strujom (Drehstrommotor) 100 PS 500 volta, 104 Ampere, 750 okretajo sa priborom i baterijski parni kotao (Batterie-Dampf-Kessel) 125 qm ložne površine, 10 atmosfera, sa rešetkom (Treppenrost), 2 godine bio u pogonu. Upitati kod inženjera Citrona, tvorница anina, d. d. Sisak.

ANA

TEKSTILNA TOVARNA
država z o. z.

Zgoše 27, p. Begunje, Slovenija

začne v kratkem z izdelovanjem nogavic, volnenih jopičev, svitrov, in različnih drugih pletenin iz bombaža in volne.

Sprejema naročila za jesensko in zimsko sezijo.

Kupuje vsako množino domače in inozemske oprane ovčje volne.

Kompanjon se išče

za dobro vpeljano veliko trgovino v sredini mesta. Prednost imajo trgovine izučeni ter z nekoliko večjo sveto razpoložljivega kapitala. Ponudbe pod »200/5451« na upravnštvo Slovenskega Naroda.

Prodaja se kopirna stiskalnica z mizo, pisalna miza, obesalo, steklena stena, primerina za pisarno manjša omara za led, veliko zrcalo in podobe Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

Soba za časa počitnic ali pa stanovanje in prehrano podjetje za svojo kontoristino. Dopisi pod »Počitnice« na anončnem zavodu Ekspedicije, Al. Matelič, Ljubljana.

Tisoč srebrnih krov na K 7:50, dobro ohranjeno moško kolo, 20 konjskih sil in okrog 2000 kg starega litiga železa. Vpraša se v tovarni drož, Kramovski nasip 26.

Prodaja se kondenzačniški aparat za parni stroj 50 — 80 konjskih sil in v novo pnevmatiko, 14 trdo vezanih knjig (povesti) in rjava koža za zgornje delce življev se po nizki ceni takoj proda. Polje, Dunajska cesta 47 v baraki.

Prodaja se še dobro ohranjeno žensko kolo in dve pravi japonški vazni, po en meter visoki. Rožna ul. 15.

Prodaja kondenzačniški aparat za parni stroj 50 — 80 konjskih sil in v novo pnevmatiko, 14 trdo vezanih knjig (povesti) in rjava koža za zgornje delce življev se po nizki ceni takoj proda. Polje, Dunajska cesta 47 v baraki.

Prodaja se ūtenec se sprejme. Anton Bučar, trgovec, Brežice.

Čevljarski stroj „Singer“ v tako dobroj novi stanju, skoraj nov, se proda. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

Lepo posestvo na prodaj, 10 minuti oddaljeno od drž. kolodvora Ljubljana. Vsa pojaznila daje **Anton Bokal** v pisarni stavbenika Iv. Brelicna, Slomškova ul. 19, vsak dan od 11 — 12 ure dop. do 28. t. m.

Prodaja se kompletna samostojnega poslovovalja v trgovini usnj. Izkušen sem v vseh delih. Nastopim takoj ali pozneje. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa rdeče polirano. Ogleda se na Privozu št. 4.

Prodaja se kompletna spalna oprava, najnovejši izdelek iz trdega lesa r